

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI**

"TASDIQLAYMAN"

O'quv ishlari bo'yicha prorektor
A.A.Elmuurodov
2024 yil "_____" avgust

**TADQIQOT NATIJALARIGA ISHLOV BERISH VA
SHAKLLANTIRISH**

FANI BO'YICHA

SILLABUS

Magistratura bo'limi uchun

Bilim sohasi: 800000 – Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi
va veterinariya

Ta'lim sohasi: 810000 – Qishloq xo'jaligi

Ta'lim yo'nalishi: 70810804 – Chorvachilik mahsulotlarini qayta
ishlash texnologiyasi

Samarqand – 2024

Modul / FAN SILLABUSI
Zooinjeneriya va mahsulotlarni qayta
ishlash texnologiyasi fakulteti
70810804 – Chorvachilik mahsulotlarini
qayta ishlash texnologiyasi

Fan nomi :	<i>Tadqiqot natijalariga ishlov berish va shakllantirish</i>
Fan turi :	Tanlov
Fan kodi :	TNIBM2306
Yil :	2
Semestr :	3
Ta'lim shakli :	Magistratura
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar :	180
Ma'ruza	30
Amaliy mashg'ulotlar	60
Laboratoriya mashg'ulotlari	–
Seminar	–
Mustaqil ta'lim	90
Kredit miqdori :	6
Baholash shakli :	Imtihon
Fan tili :	O'zbek

Fan maqsadi (FM)

FM1	Fanning maqsadi talabalarda ilm, fan, tabiat, jamiyat, taraqqiyot, qonuniyat, bilim, innovatsiya, innovatsiya faoliyati, ilmiy-tadqiqot tushunchalarining mazmuni, ilmiy-tadqiqot ishini tashkil etish, uning natijasini rasmiylashtirish va e'lon qilish hamda samaradorligini baholash bo'yicha nazariy va amaliy bilimlar berishdan iborat.
------------	--

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

1.	Matematika
2.	Chorvachilik mahsulotlarini saqlash va qayta ishlash texnologiyasi
3.	Chorvachilik mahsulotlarining mikrostrukturasi va teksturasi

Ta'lim natijalari (TN)

	<i>Bilimlar jihatidan :</i>
TN1	Ilm-fan va ilmiy-tadqiqot mavzusini rejasi va dasturini tuzish bo'yicha nazariy hamda amaliy bilimlarga ega bo'lishlari kerak ;

TN2	Ilmiy-tadqiqotning metodologik g'oyasini bilishlari va uni amalga oshirish bosqichlarini to'g'ri aniqlay olishlari lozim;
TN3	Ilmiy-tadqiqot natijalariga grafiklar ko'rinishida ishlov berish va umumlashtirishdan amaliyotda foydalana olishlari kerak;
TN4	Ilmiy maqola, referat, magistrlik dissertatsiyasini tayyorlash va yozish, ixtiro, foydali model va sanoat namunasiga patent talabnomasi tayyorlashni bilishlari kerak.
<i>Ko'nikmalar jihatidan :</i>	
TN5	Ilmiy-tadqiqot faoliyatini tashkil etish va amalga oshirishni, innovatsiya va innovatsiya faoliyatining mazmunini individual ishlarni amalga oshirishda qo'llay oladi;
TN6	Ekonometrika usullari yordamida ishlov berish va umumlashtirishni biladi va ulardan foydalana oladi;
TN7	Ilmiy tadqiqot va innovatsiya faoliyatini amalga oshirish hamda samaradorligini baholashni to'g'ri tashkil etib, ilmiy-tadqiqot metodlari (metodikasi)ni shakllantira oladi;
TN8	Ilmiy-tadqiqotning metodologik g'oyasiga asoslanib, ilmiy-tadqiqot natijalarini umumlashtirish va taqdim etish, iqtisodiy-matematik usullar asosida ishlov berish va umumlashtirishdan amaliyotda to'g'ri foydalana oladi.

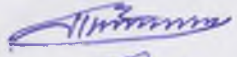

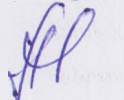
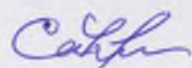
Fan mazmuni	
Mashg'ulotlar shakli : ma'ruza (M)	
M1	Kirish . Fanning maqsadi va vazifalari
M2	Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi yo'nali-shida ilmiy muammolar va ilmiy tadqiqot mavzusini tanlash
M3	Ilmiy tadqiqot mavzusini dolzarbligini asoslash, o'rganilganlik darajasini aniqlash va rejasi hamda dasturini tuzish
M4	Tadqiqotning konsepsiyasi, maqsadi va vazifalarini shakllan-tirish . Ilmiy tadqiqotning ob'yekti va predmetini belgilash
M5	Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy tadqiqotlarda statistik kuzatish uslubi
M6	Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy tadqiqotlarda statistik ko'rsatkichlar
M7	Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy tadqiqotlarda iqtisodiy va statistik ma'lumotlarni jamlash va guruhlash
M8	Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy tadqiqot natijalarini statistik jadval va grafiklar ko'rinishida ishlov berish
M9	Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy tadqiqotlarda o'rtacha miqdorlar va ulardan foydalanish

M10	Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy tadqiqotlarda variatsiya, assimetriya va eksess ko'rsatkichlari hamda ularni qo'llanilishi
M11	Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy tadqiqotlarda variatsiya, assimetriya va eksess ko'rsatkichlari hamda ularni qo'llanilishi
M12	Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy tadqiqotlar natijalariga ishlov berish va umumlashtirishda korrelyatsion – regression tahlildan foydalanish
M13	Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy tadqiqotlar natijalariga ishlov berish va umumlashtirishda korrelyatsion – regression tahlildan foydalanish
M14	Ilmiy tadqiqot natijalarini taqdim etish shakllari va ilmiy – adabiy tilda rasmiylashtirish
M15	Ilmiy tadqiqot natijalarini taqdim etish shakllari va ilmiy – adabiy tilda rasmiylashtirish
Mashg'ulotlar shakli : amaliy mashg'ulotlar (A)	
A1	Ilm – fan va ilmiy faoliyat va innovatsiya faoliyati, ularning jamiyat taraqqiyotidagi o'rni
A2	Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi yo'nalishida ilmiy muammolar
A3	Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi yo'nalishida ilmiy tadqiqot mavzusini tanlash
A4	Ilmiy tadqiqot mavzusini dolzarbligini asoslash
A5	Ilmiy tadqiqot mavzusini o'rganilganlik darajasini aniqlash
A6	Ilmiy tadqiqot mavzusini rejasi tuzish
A7	Ilmiy tadqiqot mavzusini dasturini tuzish
A8	Ilmiy tadqiqotning konsepsiyasi va maqsadini shakllantirish
A9	Ilmiy tadqiqotning vazifalarini shakllantirish
A10	Ilmiy tadqiqotning ob'yekti va predmetini belgilash
A11	Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy – tadqiqotlarda statistik kuzatish uslubiyati
A12	Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy – tadqiqotlarda iqtisodiy va statistik ko'rsatkichlar
A13	Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy – tadqiqotlarda iqtisodiy va statistik ko'rsatkichlardan foydalanish
A14	Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy – tadqiqotlarda iqtisodiy va statistik ma'lumotlarni jamlash
A15	Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy – tadqiqotlarda iqtisodiy va statistik ma'lumotlarni guruhlash
A16	Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy – tadqiqotlarda iqtisodiy va statistik ma'lumotlarni jadval

Taqrizchilar :	J.M.Qurbonov – Samarqand iqtisodiyot va servis instituti “Servis” kafedrası professori , t.f.d. H.M.Tilavov – Samarqand agroinnovatsiyalar va tadqiqotlar instituti “Oziq-ovqat xavfsizligi va texnologiyasi” kafedrası mudiri , q.x.f.f.d. (PhD) , dotsent .
-----------------------	--

Mazkur Sillabus universitet O'quv-uslubiy Kengashning 2024 yil ____ avgustdagi ____ sonli yig'ilishi bayoni bilan tasdiqlangan .

Mazkur Sillabus “Mahsulotlarni ishlab chiqarish, saqlash va qayta ishlash texnologiyasi” kafedrasining 2024 yil ____ avgustdagi ____ sonli yig'ilishi bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i		R. Ro'ziqulov
Fakultet dekani		O. Boymatov
Kafedra mudiri		Sh. Ishniyazova
Tuzuvchi		U. Safarov

- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy hujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharhlay bilsa.

b) 4 baho olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fanning mazmunini, amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy hujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

v) 3 baho olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

g) quyidagi hollarda talabani bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Fan o'qituvchisi haqida ma'lumot

Muallif :	U.T.Safarov – SDVMCHBU “Mahsulotlarni ishlab chiqarish, saqlash va qayta ishlash texnologiyasi” kafedrasida katta o'qituvchisi, texnika fanlari nomzodi
E-mail :	u_safari2010@mail.ru
Tashkilot :	Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti “Mahsulotlarni ishlab chiqarish, saqlash va qayta ishlash texnologiyasi” kafedrasida

	ko'rinishida ishlov berish va umumlashtirish
A17	Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy – tadqiqot natijalariga grafiklar ko'rinishida ishlov berish va umumlashtirish
A18	Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy – tadqiqotlarda o'rtacha miqdorlar va ulardan foydalanish
A19	Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy – tadqiqotlarda variatsiya ko'rsatkichlari hamda ularni qo'llanilishi
A20	Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy – tadqiqotlarda assimetriya ko'rsatkichlari hamda ularni qo'llanilishi
A21	Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy – tadqiqotlarda eksess ko'rsatkichlari hamda ularni qo'llanilishi
A22	Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy – tadqiqotlarda tanlama kuzatish va uni qo'llanilishi
A23	Ilmiy tadqiqot natijalarini iqtisodiy tahlilning an'anaviy usullari asosida ishlov berish va umumlashtirish
A24	Ilmiy tadqiqot natijalariga iqtisodiy – matematik usullar asosida ishlov berish va umumlashtirish
A25	Ilmiy tadqiqot natijalariga ekonometrika usullari yordamida ishlov berish va umumlashtirish
A26	Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy – tadqiqotlarda korrelyatsion – regression tahlildan foydalanish va natijalarni umumlashtirish
A27	Ilmiy tadqiqot natijalarini taqdim etish shakllari
A28	Ilmiy tadqiqot natijalarini ilmiy – adabiy tilda rasmiylashtirish
A29	Ilmiy tadqiqot natijalarini asosida avtoreferat tayyorlash
A30	Ilmiy tadqiqot natijalarini asosida prezentatsiya tayyorlash

Mustaqil ta'lim (MT)		
T / r	Mustaqil ta'lim mavzusi	Hajmi soatda
1.	O'zbekiston Respublikasi sanitariya me'yorlari, qoidalari va gigiyenik normativlari. “Oziq-ovqat mahsulotlari xavfsizligining gigiyenik normativlari” № 0366–19–sonli qarori. Ilm-fan va ilmiy faoliyat va innovatsiya faoliyati, ularning jamiyat taraqqiyotidagi o'rni	5
2.	O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2010 yil 10 maydagi “Oziq-ovqat mahsulotiga tegib turadigan qadoqlarning xavfsizligi to'g'risidagi umumiy texnik reglamentni tasdiqlash haqida”gi 36–sonli qarori. Ish yuritishni tashkil etish, hujjat va xususiyatlari	5
3.	O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2017 yil 12 iyuldagi “Oziq-ovqat mahsulotini tamg'alash yuzasidan uning xavfsizligi to'g'risidagi umumiy texnik reglamentni tasdiqlash	5

	to'g'risida"gi 490-sonli qarori. Hujjatlardagi zaruriy qismlar (rekvizitlar) va ularni rasmiylashtirish	
4.	O'zbekiston Respublikasi sog'liqni saqlash Vazirligining 2010 yil 20 dekabrda "Oziq-ovqat mahsulotlarini xavfsizligiga bo'lgan gigienik talablar"i (SanPiN RUz 0283-10). Tashkiliy hujjatlar	5
5.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 16 yanvardagi "Mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini yanada ta'minlash chora-tadbirlari to'g'risida"gi farmoni. Farmoyish hujjatlari	5
6.	Oziq-ovqat mahsulotlarining oзуqaviy qiymati. Ma'lumot-axborot hujjatlari	5
7.	Oziq-ovqat mahsulotlarini qayta ishlash texnologik jarayonlarining nazariy asoslari. Xizmat yozishmalari	5
8.	Gost, HACCP, ISO 22000 xalqaro sifat tizimlari Shartnoma hujjatlari va ularni tuzish	5
9.	Rejalashtirish va moliyaviy hujjatlar	5
10.	Buxgalteriya hujjatlari	5
11.	Elektron hujjat	5
12.	Kassa va hisob – kitob operatsiyalarini hisobga olish bo'yicha hujjatlar	5
13.	Tovar – moddiy zahiralarni hisobga olish bo'yicha hujjatlar	5
14.	Mehnat va ish haqini hisobga olish bo'yicha hujjatlar	5
15.	Ishlab chiqarishni hisobga olish hujjatlari	5
16.	Inventarizatsiyani tashkil etish va o'tkazish bo'yicha hujjatlar	5
17.	Qishloq xo'jalik jarayonlariga doir boshqa hujjatlar	5
18.	Hujjatlar ustida ishlash tartibi	5
Jami :		90

Asosiy adabiyotlar

1.	Radjabov A. "Ilmiy tadqiqot asoslari" O'quv qo'llanma. Toshkent, "Tafakkur-bo'stoni", 2012 yil.
2.	Aminov M., Madvaliyev A., Mahkamov N., Mahmudov N., Odilov Y. Davlat tilida ish yuritish: amaliy qo'llanma. - Toshkent: "O'zbekiston nashriyoti" DUK, 2020.
3.	Шувалова Н. Н. Документационное обеспечение управления: учебник и практикум. - М.: Издательство Юрайт, 2017.

Qo'shimcha adabiyotlar

1.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. "Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 52 b.
2.	Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezgulik va bunyodkorlik – milliy g'oyamizning poydevoridir. Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 36 b.
3.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. – Toshkent, "O'zbekiston" nashriyoti, 2022 yil. – 416 b.
4.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 28-martdagi "Veterinariya

	va chorvachilik sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5696 son Farmoni.
5.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 31-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-187-son qarori.
6.	O'zbekiston Respublikasining 2021-yil 21-apreldagi "Davlat tili haqida" (yangi tahrirda) gi qonuni. O'RQ-683-son.
7.	O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrdagi "Ta'lim to'g'risida"gi qonuni, O'RQ-637-son.
8.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 21-oktyabrdagi "O'zbek tilining davlat tili sifatidagi nufuzi va mavqei tubdan oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Farmoni.
9.	Abdullayev A.J., Giyezova N.B. Ish yuritish: amaliy mashg'ulotlar uchun uslubiy qo'llanma. – Buxoro: BuxDU nashriyoti, 2014.
10.	Do'smuratov R.D. Davletov I.R., Urmanova U.X. Dastlabki hujjatlashtirish. O'quv amaliyoti mashg'ulotlari uchun o'quv qo'llanma. - Toshkent: "Iqtisod-Moliya", 2020.
11.	Bakiyeva I.A. Kadrlar xizmatida ish yuritish: o'quv qo'llanma. - Toshkent: Cho'lpon nomidagi NMIU, 2019.
12.	Нечаева Е.В. Делопроизводство: учеб. пособие. – СПб.: Изд-во Политехн. ун-та, 2015.

Axborot manbaalari

1.	www.ssuv.uz – Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti sayti.
2.	www.zivonet.uz .
3.	www.vetjurnal.uz
4.	www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi portal
5.	www.veterinariy.actavis

Talabani fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi :

a) 5 baho olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritib olsa ;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymas ;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;